

rijksuniversiteit
 groningen

GMW Onderwijs- en Examenregeling

Masteropleiding

Voor het studiejaar 2019-2020

FGMW-19-F083 (definitieve versie 23-04-2019)

Inhoud:

1. Algemene bepalingen
2. Toelating
3. Inrichting en inhoud van de opleiding
4. Tentamens en examens van de opleiding, algemene bepalingen
5. Tentamens en examens van de opleiding specifieke bepalingen
6. Studiebegeleiding
7. Overgangs- en slotbepalingen

Bijlage 1: Onderwijs- en Examenregeling van de Masteropleiding ...

Bijlage 2: Reglement afstudeerwerkstukken bachelor¹- en masteropleidingen
GMW

In de Onderwijs- en Examenregeling zijn de specifieke rechten en plichten opgenomen die per opleiding van de Rijksuniversiteit Groningen gelden voor zowel student als opleiding. In het (algemene universitaire) Studentenstatuut staan de rechten en plichten die voor alle studenten gelden.

Deze regeling is vastgesteld door het bestuur van de Faculteit Gedrags- en Maatschappijwetenschappen op 23-04-2019 met instemming van de faculteitsraad op de daartoe wettelijk bepaalde onderdelen d.d. 23-04-2019.

---

¹ Wanneer studenten in het kader van een premastertraject een premasterwerkstuk moeten schrijven is de Afstudeergids van de bacheloropleiding die voorafgaat aan de masteropleiding waar de premaster op aan sluit van toepassing.

Paragraaf 1 Algemene Bepalingen

Artikel 1.1 Toepasselijkheid van de OER

1. Deze regeling geldt voor het studiejaar 2019-2020 en is van toepassing op het onderwijs, de toetsen en de examens van de masteropleidingen, alle tracks die hieronder vallen en op alle studenten die ingeschreven staan voor de opleidingen en tracks:

Onderwijswetenschappen (CROHO code 60099),
Pedagogische Wetenschappen (CROHO code 66607),
Psychologie (CROHO code 60260)
Sociologie (CROHO code 66601),
Research Master in Behavioural and Social Sciences (code 60654)
Leraar Voorbereidend Hoger Onderwijs in de Taal en cultuurwetenschappen (CROHO code 68534)
Leraar Voorbereidend Hoger Onderwijs in de Mens- en maatschappijwetenschappen (CROHO code 68535)
Educatie in de Taal en cultuurwetenschappen (CROHO code 68536)
Educatie in de Mens- en Maatschappijwetenschappen (CROHO code 68532)

De specifieke informatie over het programma en de inrichting van de opleiding staat vermeld in de bijlage:

Bijlage 1 Masteropleiding Onderwijswetenschappen;
Bijlage 1 Masteropleiding Pedagogische Wetenschappen;
Bijlage 1 Masteropleiding Psychologie;
Bijlage 1 Masteropleiding Sociologie;
Bijlage 1 Research Master in Behavioural and Social Sciences;

Bijlage 1a Leraar Voorbereidend Hoger Onderwijs in de Taal en cultuurwetenschappen
Bijlage 1a Leraar Voorbereidend Hoger Onderwijs in de Mens- en Maatschappijwetenschappen
Bijlage 1a Beroepsvoorbereidende deel Educatie in de Taal en cultuurwetenschappen
Bijlage 1a Beroepsvoorbereidende deel Educatie in de Mens- en Maatschappijwetenschappen

Bijlage 1b Vakinhoudelijke delen Educatie in de Taal en cultuurwetenschappen
Bijlage 1b Vakinhoudelijke delen Educatie in de Mens- en Maatschappijwetenschappen

Hierna te noemen: **bijlage 1 (a en b)**

2. De opleiding wordt verzorgd binnen de Faculteit Gedrags- en Maatschappijwetenschappen van de Rijksuniversiteit Groningen, hierna te noemen: **de faculteit**.

3. Deze OER is ook van toepassing op studenten van andere opleidingen, faculteiten of onderwijsinstellingen, voor zover ze onderdelen van de opleiding waar deze OER voor geldt, volgen.
4. Voor de onderdelen die studenten van de opleiding, als bedoeld in lid 1, volgen bij andere opleidingen, faculteiten of onderwijsinstellingen, geldt de OER van die andere opleiding, faculteit of instelling.
5. Deze OER is tevens van toepassing op de toelating van studenten tot een pre-master, als bedoeld in artikel 2.3, met het oog op het volgen van de opleiding. Voor het overige is de desbetreffende bachelor OER van toepassing op studenten ingeschreven voor een pre-master.

Artikel 1.2 Begripsbepalingen

In deze regeling wordt verstaan onder:

- a. de wet: de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW);
- b. student: degene die is ingeschreven aan de universiteit voor het volgen van het onderwijs en/of het afleggen van de tentamens en de examens van de opleiding; Waar in de OER de student met 'hij' of 'hem' wordt aangeduid, wordt tevens 'zij' of 'haar' bedoeld;
- c. opleiding: de masteropleiding genoemd in artikel 1.1 van deze regeling, bestaande uit een samenhangend geheel van onderwijseenheden;
- d. onderdeel: een onderwijseenheid van de opleiding, in de zin van artikel 7.3 van de wet, opgenomen in OCASYS;
- e. OCASYS: het onderwijscatalogussysteem van de Rijksuniversiteit Groningen;
- f. ECTS: studiepunt als bedoeld in de wet, waarmee de omvang van het onderdeel van de opleiding wordt uitgedrukt. 1 ECTS staat gelijk aan 28 uur studeren;
- g. pre-master: een deficiëntieprogramma waarmee toelating tot de opleiding kan worden verkregen;
- h. toets of tentamen: een onderzoek naar de kennis, het inzicht en de vaardigheden van de student, alsmede de beoordeling van de uitkomsten daarvan;
- i. examen: het afsluitend masterexamen van de opleiding dat met goed gevolg is afgelegd, als aan alle verplichtingen van de gehele masteropleiding is voldaan;
- j. studiejaar: het tijdvak dat aanvangt op 1 september en eindigt op 31 augustus van het daaropvolgende jaar;
- k. semester: deel van het studiejaar, beginnend op 1 september en eindigend op een door het College van Bestuur te bepalen datum, dan wel beginnend op een door het College van Bestuur te bepalen datum en eindigend op 31 augustus;
- l. examencommissie: het onafhankelijk orgaan belast met de taken en bevoegdheden als vermeld in de artikelen 7.11, 7.12 en 7.12b en 7.12 c van de

wet, waaronder de beoordeling of aan de eisen van het afsluitend examen is voldaan;

- m. examinator: degene die door de examencommissie is aangewezen voor het afnemen van tentamens en het vaststellen van de uitslag daarvan;
- n. toelatingscommissie: de commissie die namens het faculteitsbestuur over de toelating tot de opleiding beslist;
- o. opleidingscommissie: het medezeggenschaps- en adviesorgaan dat de taken uitoefent als omschreven in art 9.18 van de wet.
- p. track: een als zodanig door het CvB goedgekeurde afstudeerrichting van een opleiding.

De overige begrippen hebben de betekenis die de wet daaraan toekent.

Paragraaf 2 Toelating

Artikel 2.1 Vooropleiding

1. Toelaatbaar tot de opleiding is de bezitter van een Nederlands of een buitenlands diploma die beschikt over kennis, inzicht en vaardigheden op het niveau van een universitair bachelordiploma (voor LVHO een masterdiploma), en die aantoonbaar te beschikken over de in bijlage 1 genoemde specifieke kennis en vaardigheden.
2.
  - a. De bezitter van het diploma van de bacheloropleiding Pedagogische Wetenschappen van de Rijksuniversiteit Groningen wordt geacht te beschikken over de kennis en vaardigheden bedoeld in het eerste lid en wordt uit dien hoofde toegelaten tot de masteropleiding Pedagogische Wetenschappen.
  - b. De bezitter van het diploma van de bacheloropleiding Psychologie van de Rijksuniversiteit Groningen of een andere Nederlandse universiteit wordt geacht te beschikken over de kennis en vaardigheden bedoeld in het eerste lid en wordt uit dien hoofde toegelaten tot de masteropleiding Psychologie.
  - c. De bezitter van het diploma van de bacheloropleiding Sociologie van de Rijksuniversiteit Groningen of een andere Nederlandse universiteit wordt geacht te beschikken over de kennis en vaardigheden bedoeld in het eerste lid en wordt uit dien hoofde toegelaten tot de masteropleiding Sociologie.
  - d. De bezitter van het diploma van de bacheloropleiding Pedagogische Wetenschappen van de Rijksuniversiteit Groningen wordt geacht te beschikken over de kennis en vaardigheden bedoeld in het eerste lid en wordt uit dien hoofde toegelaten tot de masteropleiding Onderwijswetenschappen.
3. De toelaatbaarheid tot de opleidingen Leraar Voorbereidend Hoger Onderwijs in de Taal en cultuurwetenschappen (CROHO code 68534), Leraar Voorbereidend Hoger Onderwijs in de Mens- en Maatschappijwetenschappen (CROHO code 68535), Educatie in de Taal en cultuurwetenschappen (CROHO code 68536) en Educatie in de Mens- en Maatschappijwetenschappen (CROHO code 68532) is geregeld in bijlage 1.

De toelating tot de Research Master in Behavioural and Social Sciences wordt geregeld door middel van een selectieprocedure waarvan de voorwaarden voor toelating en de procedure beschreven staan in bijlage 1.

4. Voor de toelating tot de opleidingen gelden twee instroommomenten per studiejaar, te weten 1 september en 1 februari van elk collegejaar, met uitzondering van de opleidingen Research Master in Behavioural and Social Sciences, Leraar Voorbereidend Hoger Onderwijs in de Taal en cultuurwetenschappen (CROHO code 68534), Leraar Voorbereidend Hoger Onderwijs in de Mens- en Maatschappijwetenschappen (CROHO code

68535). Voor deze opleidingen geldt één instroommoment per studiejaar, te weten 1 september van elk collegejaar.

5. Bij het ontbreken van een bachelordiploma zoals genoemd in artikel 2.1, lid 2a t/m 2d, dan wel het niet voldoen aan de toelatingsvoorwaarden zoals opgenomen in bijlage 1, beslist de toelatingscommissie.

Artikel 2.2 Taaleis bij buitenlandse diploma's

1. Indien de student wordt toegelaten tot de opleiding krachtens een diploma dat buiten Nederland is behaald, dan kan de toelatingscommissie hem – voorafgaand aan de inschrijving - verplichten tot het met goed gevolg afleggen van een toets Nederlands of Engels, afhankelijk van de taal van de gekozen opleiding, af te nemen door een door de Toelatingscommissie aan te wijzen instantie.
2. Aan de eis inzake voldoende beheersing van de Nederlandse taal wordt voldaan door het met goed gevolg afleggen van het staatsexamen Nederlands als tweede taal (NT2).
3. De eisen inzake voldoende beheersing van de Engelse taal staan vermeld in bijlage 1.

Artikel 2.3 Pre-master

1. De faculteit biedt pre-masters aan met het oog op toelating tot een master van de faculteit.
2. Bij deelname aan de pre-master Psychologie vindt inschrijving bij de bacheloropleiding Psychologie als bedoeld in de GMW OER Bacheloropleidingen artikel 1.1, lid 1, plaats. Bij deelname aan de *pre*-master Sociologie vindt inschrijving bij de bacheloropleiding Sociologie als bedoeld in artikel 1.1, lid 1, plaats.
3. De omvang en inhoud van het pre-masterprogramma wordt individueel bepaald door de toelatingscommissie.
4. De toelatingscommissie van de beoogde masteropleiding beslist over toelating tot de pre-master.
5. toelating tot de pre-master vindt één keer per jaar plaats, bij aanvang van de opleiding in het eerste semester.
6. Het pre-mastertraject moeten binnen twee jaar worden voltooid.
7. Ten aanzien van onderdelen van de pre-master is de examencommissie van de bacheloropleiding, als bedoeld in GMW OER Bacheloropleidingen artikel 1.1, lid 1, bevoegd.
8. De bepalingen betreffende pre-masters in de Regeling Inschrijving en Collegegeld RUG 2019-2020 zijn van toepassing.

Artikel 2.4 Toelatingscommissie

1. De toelatingscommissie beslist namens het faculteitsbestuur over toelating tot de opleiding.
2. De toelatingscommissie wordt gevormd door:
  - een lid, tevens voorzitter, bij voorkeur aangewezen uit de hoogleraren die met onderwijs in de opleiding zijn belast;
  - een lid / twee leden aangewezen uit het overige wetenschappelijk personeel dat met onderwijs in de opleiding is belast.
3. In afwijking tot het bepaalde in het tweede lid wordt voor de Masteropleidingen Educatie in de Taal- en Cultuurwetenschappen (CROHO code 68536) en Educatie in de Mens- en Maatschappijwetenschappen (CROHO code 68532) per schoolvak één lid aangewezen door de faculteit die het onderwijs verzorgt in het vakinhoudelijke gedeelte van het desbetreffende schoolvak.
4. Als adviserend lid wordt de studieadviseur voor de opleiding (of een vergelijkbare facultaire medewerker) aangewezen.
5. De aanwijzing geschiedt door het faculteitsbestuur, dat tevens het Toelatingsreglement vaststelt.

Artikel 2.5 Toelatingsonderzoek: criteria

1. Met het oog op de toelating tot de opleiding als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid onderzoekt de toelatingscommissie of de kandidaat voldoet aan de voor de opleiding gestelde voorwaarden van kennis, kunde en vaardigheden. In aanvulling op schriftelijke bewijzen van de gevolgde opleiding(en) kan de commissie bepaalde kennis en vaardigheden laten toetsen door deskundigen in of buiten de faculteit.
2. De commissie betreft bij haar onderzoek tevens de motivatie en ambitie van de kandidaat m.b.t. de desbetreffende opleiding, alsmede de kennis van de kandidaat van de taal waarin het onderwijs van het programma wordt verzorgd.

Artikel 2.6 Toelatingsonderzoek; tijdstippen

De toelatingmomenten alsmede de tijdstippen waarop het toelatingsonderzoek wordt uitgevoerd, staan beschreven in bijlage 1.

Artikel 2.7 Herinschrijving in de master

Indien een student reeds in een eerder jaar tot de masteropleiding is toegelaten, gelden als instroommomenten september en februari. Voor de opleidingen Research Master in Behavioural and Social Sciences, Leraar Voorbereidend Hoger Onderwijs in de Taal en cultuurwetenschappen (CROHO code 68534) en Leraar Voorbereidend Hoger Onderwijs in de Mens- en Maatschappijwetenschappen

(CROHO code 68535) geldt in dergelijke gevallen als instroommoment 1 september.

Paragraaf 3 Inrichting en eindkwalificaties van de opleiding

Artikel 3.1 Doel en eindkwalificaties van de opleiding

1. Het doel en de eindkwalificaties van de opleiding zijn vastgelegd in bijlage 1.
2. De vakspecifieke eindkwalificaties van de verschillende masteropleidingen en programma's zijn vastgelegd in bijlage 1.

Artikel 3.2 vorm van de opleiding

1. De opleiding wordt voltijds verzorgd.
2. In afwijking van het eerste lid worden de opleidingen Leraar Voorbereidend Hoger Onderwijs in de Taal en cultuurwetenschappen (CROHO code 68534) en Leraar Voorbereidend Hoger Onderwijs in de Mens- en Maatschappijwetenschappen (CROHO code 68535), alsmede de beroepsvoorbereidende delen van de opleidingen Educatie in Taal en cultuurwetenschappen (CROHO code 68536) en Educatie in de Mens- en Maatschappijwetenschappen (CROHO code 68532) zowel voltijds als deeltijds aangeboden.

Artikel 3.3. Taal van de opleiding

1. De opleiding wordt in het Nederlands verzorgd. Met uitzondering van de Research Master in Behavioural and Social Sciences waar de opleiding geheel in het Engels wordt verzorgd.
2. In afwijking van het eerste lid kunnen een of meer onderdelen of tracks van de Nederlandstalige opleidingen in het Engels worden verzorgd, conform de Gedragscode Voertaal van de RUG. De betreffende studieonderdelen en tracks staan vermeld in bijlage 1.

Artikel 3.4 Studielast

1. De masteropleidingen Onderwijswetenschappen, Pedagogische Wetenschappen, Psychologie, Sociologie, Leraar Voorbereidend Hoger Onderwijs in de Taal en cultuurwetenschappen (CROHO code 68534) en Leraar Voorbereidend Hoger Onderwijs in de Mens- en Maatschappijwetenschappen (CROHO code 68535) hebben een studielast van 60 ECTS.
2. De masteropleidingen Educatie in de Taal en cultuurwetenschappen (CROHO code 68536) en Educatie in de Mens- en Maatschappijwetenschappen (CROHO code 68532) en de Research Master in

Behavioural and Social Sciences (code 60654) hebben een studielast van 120 ECTS.

3. De studielast wordt uitgedrukt in hele ECTS.

Artikel 3.5 tracks

In bijlage 1 worden de inhoud en de onderwijsvorm van de verplichte onderdelen van de onderscheiden tracks nader omschreven, onder vermelding van de voorkennis, die gewenst is om aan het desbetreffende onderdeel met goed gevolg te kunnen deelnemen.

Artikel 3.6 Deelname aan onderwijseenheden

1. De student kan deelnemen aan een onderdeel van de opleiding nadat hij zich daarvoor tijdig heeft ingeschreven door middel van ProgressWWW (ProgressWWW.nl/Rug).
2. In OCASYS wordt aangegeven hoeveel studenten maximaal aan het onderdeel kunnen deelnemen.
3. Deelname aan een onderdeel met een beperkte capaciteit vindt plaats op volgorde van inschrijving, met dien verstande dat de voor de opleiding ingeschreven studenten voorrang genieten bij de onderdelen die behoren tot het verplichte deel van hun programma.

Artikel 3.7 Keuzeonderdelen

1. De Examencommissie kan, na een gemotiveerd verzoek van de student voorafgaande toestemming verlenen om:
  - a. een onderdeel van het examenprogramma te vervangen door een ander door de RUG of een andere universiteit in binnen- of buitenland aangeboden vak dat past in het examenprogramma, dan wel
  - b. een keuzeonderdeel van het examenprogramma in te vullen met één of meer vakken die gevolgd worden aan de RUG of een andere universiteit in binnen- of buitenland.
2. Bij de beoordeling van het verzoek let de Examencommissie in ieder geval op de samenhang van (delen van) het vakkenpakket en het niveau van de vakken.

Paragraaf 4 Tentamens en examen van de opleiding, algemene bepalingen

Artikel 4.1 Examencommissie en examinatoren

1. De examencommissie is het onafhankelijk orgaan dat vaststelt of een student de kennis, het inzicht en de vaardigheden bezit die nodig zijn voor het verkrijgen van de graad.
2. Het faculteitsbestuur benoemt de leden op basis van hun deskundigheid op het terrein van de opleiding (of groep van opleidingen).
3. Het is niet toegestaan leden van het faculteitsbestuur of personen die anderszins financiële verantwoordelijkheid binnen de instelling dragen tot lid van de Examencommissie te benoemen.
4. Voor het afnemen van tentamens en het vaststellen van de uitslag daarvan, wijst de examencommissie examinatoren aan.
5. De examencommissie stelt Regels en Richtlijnen van de examencommissie vast.

Artikel 4.2 Toetsplan

Er is voor iedere opleiding een door het faculteitsbestuur vastgesteld toetsplan. Dit toetsplan bevat de volgende onderwerpen:

1. de eindtermen van de opleiding;
2. de curriculumonderdelen, met omvang in ECTS en leerdoelen van ieder curriculumonderdeel;
3. de relatie tussen curriculumonderdelen en eindtermen;
4. de toegepaste toetsvorm en de toetsmomenten per onderdeel;
5. de gehanteerde opstellingsprocedures, beoordelingsprocedures en beoordelingscriteria;
6. de verantwoordelijken voor de uitvoering van de verschillende onderdelen van het toetsbeleid;
7. de wijze van periodieke evaluatie.

Artikel 4.3 Tentamen algemeen

1. Aan elk onderdeel van de opleiding is een tentamen verbonden.
2. Een tentamen kan uit meerdere deeltentamens bestaan. De uitslagen van deze deeltentamens bepalen tezamen de uitslag van het tentamen.

3. Het (deel)tentamen geeft de student tussentijds dan wel bij afsluiting van het onderdeel de nodige informatie of hij de gestelde leerdoelen zal bereiken resp. heeft bereikt.
4. Het oordeel over een tentamen is voldoende dan wel onvoldoende, in cijfers uitgedrukt: 6 of hoger, respectievelijk 5 of lager.
5. Indien de student aan alle inspanningsverplichtingen voor een onderdeel heeft voldaan, maar hem niettemin geen voldoende is toegekend, kan de Examencommissie besluiten dat hij door de examinerator in de gelegenheid wordt gesteld een aanvullende of een vervangende toets af te leggen.

Artikel 4.4 Verplichte volgorde van tentamens

Aan de tentamens van sommige studieonderdelen kan niet eerder worden deelgenomen dan nadat het tentamen van een ander onderdeel is behaald. Indien van toepassing is dit vermeld in bijlage 1.

Artikel 4.5 Tijdvakken en frequentie tentamens

1. Inschrijving voor een onderdeel van de opleiding betekent tevens inschrijving voor het tentamen van dat onderdeel.
2. Onverminderd het bepaalde in lid a is inschrijving c.q. uitschrijving voor een tentamen mogelijk gedurende nader te bepalen periodes.
3. Tot het afleggen van de tentamens van de studieonderdelen van de in het artikel 3.5 bedoelde tracks wordt in het studiejaar waarin het vak gegeven wordt tweemaal de gelegenheid gegeven.
4. Voor de opleiding Psychologie geldt dat voor het afleggen van practica jaarlijks eenmaal de gelegenheid wordt geboden.
5. Voor de opleiding Psychologie geldt dat in afwijking van het bepaalde in het eerste lid tot het afleggen van het tentamen van een onderdeel, waarvan het onderwijs in een bepaald studiejaar niet is gegeven, in dat jaar slechts eenmaal de gelegenheid wordt gegeven.
6. Voor de opleidingen Sociologie, Leraar Voorbereidend Hoger Onderwijs in de Taal en cultuurwetenschappen (CROHO code 68534) en Leraar Voorbereidend Hoger Onderwijs in de Mens- en Maatschappijwetenschappen (CROHO code 68535), Educatie in de Taal en cultuurwetenschappen (CROHO code 68536) en Educatie in de Mens- en Maatschappijwetenschappen (CROHO code 68532) geldt in afwijking van het bepaalde in het eerste lid dat de opleiding een individuele student extra gelegenheid geeft tot het afleggen van een tentamen, indien een

student voor maximaal één onderdeel van het masterexamen nog geen voldoende resultaat heeft gehaald en een gelegenheid tot het afleggen van het tentamen voor dit onderdeel niet meer in het lopende collegejaar wordt gegeven, waardoor de student zijn masterexamen niet in het lopende collegejaar kan afronden. Dit geldt alleen voor vakken die niet in het eerste blok van het volgende studiejaar worden getentamineerd.

7. Het is niet mogelijk om opnieuw een tentamen van een vak af te leggen waarvan het vak een onderdeel vormt van een reeds behaald examen zoals bedoeld in artikel 4.15.
8. Een tentamen in een vak dat niet meer wordt aangeboden, kan in het eerste jaar dat dit het geval is nog tenminste eenmaal worden afgelegd.

Artikel 4.6 Beoordeling stage- of onderzoekopdracht

1. De beoordeling van een stage of van een onderzoekopdracht wordt verricht door de begeleider ter plekke en door een aan de opleiding verbonden begeleider die als examinator is benoemd door de Examencommissie. In alle gevallen treedt de aan de opleiding verbonden begeleider formeel op als examinator.
2. In afwijking van het bepaalde in het eerste lid, geldt voor de opleidingen Leraar Voorbereidend Hoger Onderwijs in de Taal- en cultuurwetenschappen (CROHO code 68534) en Leraar Voorbereidend Hoger Onderwijs in de Mens- en Maatschappijwetenschappen (CROHO code 68535), Educatie in de Taal- en cultuurwetenschappen (CROHO code 68536) en Educatie in de Mens- en Maatschappijwetenschappen (CROHO code 68532) dat de beoordeling van de stage altijd plaats vindt door een examinator van de opleiding.

Artikel 4.7 Vorm van de tentamens

1. De tentamens worden afgelegd op de in OCASYS vermelde wijze.
2. Op verzoek van de student kan de examencommissie toestaan dat een tentamen op een andere wijze wordt afgelegd dan in OCASYS beschreven staat.
3. Van elk schriftelijk tentamen wordt een oefenversie, inclusief antwoordsleutel/-model beschikbaar gesteld dat representatief is qua vorm, inhoud, en niveau. Alsmede wordt er een indicatie gegeven van de omvang van het echte tentamen (i.e. het aantal vragen er per vraagtype worden gesteld in het echte tentamen).

Artikel 4.8 Mondelinge tentamens

1. Mondeling wordt niet meer dan één persoon tegelijk getentamineerd, tenzij de Examencommissie anders heeft bepaald. Bij het mondelinge tentamen kan, op verzoek van student en/of examinator, een tweede examinator aanwezig zijn.

2. Het mondeling afnemen van een tentamen is openbaar, tenzij de Examencommissie of de desbetreffende examinerator in een bijzonder geval anders heeft bepaald, dan wel de student daartegen bezwaar heeft gemaakt.

Artikel 4.9 Vaststelling en bekendmaking tentamenuitslag

1. De examinerator stelt terstond na het afnemen van een mondeling tentamen de uitslag vast en reikt de student desgevraagd een verklaring uit, en verschaft de administratie van de faculteit de nodige gegevens ten behoeve van de uitslag in Progress.
2. De examinerator stelt de uitslag van een schriftelijk tentamen met open vragen vast binnen tien werkdagen en de uitslag van een schriftelijk tentamen met uitsluitend meerkeuzevragen binnen vijf werkdagen na de dag waarop het is afgelegd en verschaft de administratie van de faculteit de nodige gegevens ten behoeve van registratie van de uitslag in Progress.
3. Op de schriftelijke verklaring omtrent de uitslag van een tentamen wordt de student gewezen op het inzagerecht, bedoeld in artikel 4.11 eerste lid, alsmede op de beroepsmogelijkheid bij het college van beroep voor de examens.
4. Voor een op andere wijze dan mondeling of schriftelijk af te leggen tentamen bepaalt de Examencommissie tevoren op welke wijze en binnen welke termijn de student de uitslag zal ontvangen.
5. Indien de student in beroep wil gaan tegen de uitslag van het tentamen dan dient hij dit binnen 6 weken na bekendmaking van deze uitslag in te dienen bij het Centraal Loket Rechtsbescherming Studenten (CLRS)

Artikel 4.10 Geldigheidsduur onderdelen

1. De geldigheidsduur van behaalde onderdelen is onbeperkt.
2.
  - a. In afwijking van het bepaalde in het eerste lid kan de Examencommissie voor een onderdeel, waarvan het tentamen langer dan 6 jaar geleden is behaald een aanvullend dan wel vervangend tentamen opleggen, alvorens de student wordt toegelaten tot het afleggen van het desbetreffende examen, uitsluitend indien de kennis van de student aantoonbaar verouderd is.
  - b. Indien er sprake is van bijzondere omstandigheden wordt de geldigheidsduur van het tentamen opgeschoven gedurende de periode dat de student een voorziening ontvangt uit het Profileringsfonds.
3. Deeltoetsen en deelopdrachten die zijn behaald binnen een onderdeel dat niet met goed gevolg is afgelegd, vervallen na het studiejaar waarin zij zijn behaald.

4. Artikel 4.10 lid 3 is niet van toepassing indien dit ernstige nadelige gevolgen heeft voor de studeerbaarheid van de opleiding. De toepasselijkheid van het artikel wordt beschreven in bijlage 1.

Artikel 4.11 Inzagerecht

1. Gedurende zes weken na de bekendmaking van de uitslag van een schriftelijk tentamen krijgt de student op zijn verzoek inzage in zijn beoordeeld werk (i.e. de door de student gegeven antwoorden). Indien de student gebruik maakt van deze gelegenheid kan hem op verzoek tegen kostprijs een kopie verschaft worden van dat werk.
2. Gedurende de in het eerste lid genoemde termijn kan de student die aan het tentamen heeft deelgenomen kennis nemen van vragen en opdrachten van het desbetreffende tentamen, alsmede zo mogelijk van de normen aan de hand waarvan de beoordeling heeft plaatsgevonden.
3. De Examencommissie kan bepalen, dat de inzage of de kennisneming geschiedt op een vaste plaats en op tenminste twee vaste tijdstippen. De locatie en het tijdstip van de inzagemomenten worden uiterlijk vijf dagen van tevoren bekend gemaakt. Indien de betrokkene aantoonbaar overmacht verhinderd te zijn of te zijn geweest op een aldus vastgestelde plaats en tijdstip te verschijnen, wordt hem een andere mogelijkheid geboden, zo mogelijk binnen de in het eerste lid genoemde termijn.
4. Tijdens de inzage of de kennisneming krijgt de student voldoende gelegenheid om alle tentamenvragen en antwoorden door te nemen, vragen te stellen aan de verantwoordelijke docent of diens inhoudelijk deskundige plaatsvervanger en aantekeningen te maken en mee te nemen. Dit onverminderd bepalingen ten aanzien van de openbaarheid van tentamenvragen.

Artikel 4.12 De masterthese

1. De masterthese geldt in beginsel voor één opleiding van de RUG. Een (gedeeltelijke) vrijstelling voor de masterthese bij een opleiding, op grond van de masterthese bij een andere opleiding is ter beoordeling van de examencommissie.
2. De masterthese wordt door het faculteitsbestuur gedurende een periode van ten minste 7 jaar bewaard.
3. Er wordt (tenminste) tweemaal per jaar de gelegenheid geboden tot het maken van de (eind)masterthese.
4. Het tijdvak of de tijdvakken waarin de gelegenheid tot het maken hiervan wordt geboden, wordt in de studiegids en/of OCASYS bekendgemaakt.

5. Indien aan het einde van het tijdvak genoemd onder lid 4 de masterthese naar het oordeel van de beoordelaars niet als voldoende aangemerkt kan worden, is er éénmaal de gelegenheid om binnen een door de opleiding vastgestelde periode door middel van een reparatieopdracht alsnog een voldoende te behalen.
6. Nadere regels over de vorm, de inhoud, het tijdpad en de beoordeling van de masterthese zijn opgenomen in de afstudeerregeling/afstudeergids behorende bij de Onderwijs- en Examenregeling van de opleiding (zie bijlage 1). Deze afstudeerregeling is een uitwerking van het Facultaire Reglement afstudeerwerkstukken Bachelor – en Masteropleidingen dat is opgenomen als bijlage 2.
7. Uitsluitend de Examencommissie kan, op schriftelijk verzoek van de student, afwijken van het in de voorgaande leden van dit artikel bepaalde.

Artikel 4.13 Graad

1. Aan degene die het examen met goed gevolg heeft afgelegd, wordt de graad “Master of Science” verleend.
2. In afwijking tot het bepaalde in het eerste lid wordt aan degene die het examen van de volgende opleidingen of tracks met goed gevolg heeft afgelegd de titel "Master of Arts" verleend:
  - a) Masteropleidingen Leraar Voorbereidend Hoger Onderwijs in de Taal en cultuurwetenschappen (CROHO code 68534)
  - b) Educatie in de Taal en cultuurwetenschappen (CROHO code 68536)
  - c) Binnen de Masteropleiding Leraar Voorbereidend Hoger Onderwijs in de Mens- en Maatschappijwetenschappen (CROHO code 68535):
track Geschiedenis (tracknummer 8543),
track Godsdienst en levensbeschouwing (tracknummer 1511)
track Filosofie (tracknummer 8545)
  - d) Binnen de Masteropleiding Educatie in de Mens- en Maatschappijwetenschappen (CROHO code 68532):
track Geschiedenis (tracknummer 8554),
track Godsdienst en levensbeschouwing (tracknummer 8556)
track Filosofie (tracknummer 8553)
3. De verleende graad wordt op het getuigschrift van het examen aangetekend.

Artikel 4.14 Judicium Cum Laude en Summa Cum Laude

1. De Examencommissie beoordeelt of aan het mastergetuigschrift een onderscheiding wordt toegekend.
2. Er zijn twee verschillende onderscheidingen: ‘Cum laude’ en ‘Summa cum laude’. Hierbij dient aan de volgende voorwaarden te zijn voldaan:
  - a) Bij een ‘Cum laude’ moet voldaan zijn aan de volgende voorwaarden.
    - i) Het cijfer voor de masterthese is onafgerond tenminste een 8;

- ii) Het gewogen gemiddelde van alle onderwijseenheden, exclusief de masterthese, van het door de Examencommissie goedgekeurde examenprogramma is onafgerond tenminste een 8.
  - b) Bij een 'summa cum laude' moet voldaan zijn aan de volgende voorwaarden:
    - i) Het cijfer voor de masterthese is onafgerond tenminste een 9;
    - ii) Het gewogen gemiddelde van alle onderwijseenheden, exclusief de masterthese, van het door de Examencommissie goedgekeurde examenprogramma is onafgerond tenminste een 9.
3. Geen judicium wordt toegekend indien de omvang van de vrijstellingen in ECTS meer dan de helft van het totale aantal ECTS van de opleiding bedraagt.
  4. Voor het behalen van een judicium geldt dat het tentamen van alle onderwijsonderdelen, met uitzondering van één, slechts éénmaal afgelegd mag zijn. Voor de uitzondering geldt dat de betreffende onderwijseenheid slechts eenmalig herkanst mag zijn.
  5. De masterthese is voor het behalen van een judicium, zoals bedoeld onder lid 2, uitgesloten van de mogelijkheid tot een herkansing.
  6. Voor het behalen van een judicium geldt dat voor geen enkel vak een cijfer lager dan onafgerond een 7 is behaald.
  7. In bijzondere gevallen kan de Examencommissie afwijken van het bepaalde in de leden twee tot en met zes van dit artikel.

Artikel 4.15 Examen

1. Aan de opleiding is een examen verbonden ter afsluiting hiervan.
2.
  - a. De Examencommissie stelt de uitslag van het examen vast, onder voorwaarde dat het vakkenpakket is goedgekeurd, zodra de student de voor het examen benodigde tentamens heeft behaald. De Examencommissie kan hiertoe termijnen stellen. Met het vaststellen van de uitslag heeft de student de benodigde academische vorming verworven. De examencommissie reikt daartoe een getuigschrift uit.
  - b. indien de student de bij de goedkeuring als bedoeld onder a. gestelde termijnen overschrijdt, dan kan dat ertoe leiden dat de examencommissie de examendatum op een later datum vaststelt. Deze kan gelegen zijn in het studiejaar volgend op het studiejaar waarin het laatste tentamen werd behaald.
3. Alvorens de uitslag van het examen vast te stellen kan de Examencommissie een onderzoek instellen naar de kennis van de student met betrekking tot een of meer onderdelen of aspecten van de opleiding, indien en voor zover de uitslagen van de desbetreffende tentamens daartoe aanleiding geven.

4. Met de vaststelling van de uitslag van het examen draagt de Examencommissie tevens zorg voor een spoedige afhandeling van de buluitreiking.
5. De datum van afstuderen is de datum waarop het afsluitend examen is behaald, zoals vastgesteld door de Examencommissie conform het bepaalde in lid 2, en niet de datum waarop de bul wordt uitgereikt.
6. Indien de student de datum van zijn afstuderen wil uitstellen in verband met nog extra af te leggen tentamens, dient hij de examencommissie tijdig schriftelijk hiertoe te verzoeken.
7. Het examen bedoeld in lid 1 dat met goed gevolg is afgelegd en de met het oog daarop vervaardigde werkstukken worden door het faculteitsbestuur gedurende een periode van ten minste 7 jaar bewaard.

Paragraaf 5- Tentamens en examen van de opleiding, specifieke bepalingen

Bijzondere gevallen

Artikel 5.1 Tentamenvoorziening

1. Indien het niet verlenen van een individuele tentamenvoorziening zou leiden tot een 'bijzonder geval van onbillijkheid van overwegende aard', kan de Examencommissie besluiten een dergelijke voorziening toe te kennen, in afwijking van het bepaalde in artikel 4.5.
2. Verzoeken om een individuele tentamenvoorziening moeten zo snel mogelijk, inclusief bewijsstukken, worden ingediend bij de Examencommissie.

Artikel 5.2 Tentamens en functiebeperking

1. Aan studenten met een functiebeperking wordt de gelegenheid geboden de tentamens op een zoveel mogelijk aan hun individuele beperking aangepaste wijze af te leggen. De Examencommissie wint zo nodig deskundig advies in bij de studentendecaan van het Studenten Service Centrum (SSC) of andere deskundigen alvorens te beslissen.
2. Bij het afleggen van een tentamen van een keuze-onderdeel door een student met een functiebeperking houdt de Examencommissie van de opleiding die het tentamen afneemt zich aan de voorzieningen zoals deze worden toegestaan door de Examencommissie van de opleiding waarvoor de student staat ingeschreven.

Artikel 5.3 Vrijstellingen

1. De Examencommissie kan de student op diens verzoek, gehoord de desbetreffende examinerator, vrijstelling verlenen van een tentamen, indien de student:
  - a) hetzij een qua inhoud en niveau overeenkomstig onderdeel van een universitaire of hogere beroepsopleiding, in binnen- of buitenland, heeft voltooid;
  - b) hetzij aantoonbaar door werk- c.q. beroepservaring over voldoende kennis en vaardigheden te beschikken m.b.t. het desbetreffende onderdeel;
2. Voor verleende vrijstellingen voor examenonderdelen (of gedeelten daarvan) geldt een zelfde geldigheidsduur als voor tentamenresultaten.

Artikel 5.4 Verzoek buitenreguliere tentamenmogelijkheid

1. Een student kan de Examencommissie verzoeken om aan hem een buitenreguliere tentamenmogelijkheid toe te kennen.
2. Een dergelijk verzoek kan worden toegewezen, indien de student door bijzondere omstandigheden het betreffende tentamen niet heeft gehaald

en het niet toekennen van een buitenreguliere tentamenmogelijkheid onaanvaardbare studievertraging oplevert.

3. Wanneer 2 niet van toepassing is, gelden voor het toekennen van een buitenreguliere tentamenkans voor het laatste onderdeel van de opleiding de navolgende criteria:
  - het moet gaan om het laatst te behalen onderdeel;
  - de studievertraging bedraagt bij het niet toekennen van de buitenreguliere tentamenmogelijkheid ten minste een semester;
  - de examinandus moet hebben deelgenomen aan de laatste twee reguliere tentamenmogelijkheden van het onderdeel waarvoor hij een buitenreguliere tentamenmogelijkheid aanvraagt
  - aan de voorwaarden voor het afsluitend examen kan niet op een andere wijze worden voldaan dan door het halen van het betreffende onderdeel

Artikel 5.5 Bevoegdheid Examencommissie bij keuze-onderdelen van andere opleidingen

1. Een verzoek tot een keuzeonderdeel bij een andere opleiding dient goedgekeurd te worden door de Examencommissie van de eigen opleiding.
2. Ten aanzien van de tentaminering van, en bij verzoeken voor een afwijkende tentamenregeling voor, een keuzeonderdeel bij een andere opleiding, is de Examencommissie van die andere opleiding bevoegd.

Artikel 5.6 Vrij programma van de opleiding

Een student kan in aanmerking komen voor het Vrije Programma van de opleiding dat afwijkt van het vastgestelde opleidingsprogramma. Een Vrij Programma heeft vooraf goedkeuring nodig van de examencommissie van de opleiding, waarbij de student staat ingeschreven.

Artikel 5.7 Fraude

1. Onder fraude wordt verstaan het handelen of nalaten van een student waardoor een juist oordeel over zijn of andermans kennis, inzicht en vaardigheden geheel of gedeeltelijk onmogelijk wordt.
2. Onder fraude wordt tevens verstaan het plegen van plagiaat verstaan, het overnemen van andermans of eigen kennis, inzicht en vaardigheden zonder correcte bronvermelding.
3. Onder fraude wordt tevens verstaan het verstrekken van onjuiste gegevens op grond waarvan in de opleiding bepaalde mogelijkheden, faciliteiten of voorzieningen rond tentaminering, toetsing of onderwijsdeelname kunnen worden verkregen.

4. Indien een student fraudeert, kan de examencommissie hem het recht ontnemen een of meer tentamens of examens af te leggen gedurende ten hoogste een jaar of een andere passende maatregel of sanctie opleggen.
5. Bij ernstige fraude kan de examencommissie het College van Bestuur voorstellen de inschrijving voor de opleiding van de student definitief te beëindigen.
6. De examencommissie legt haar handelwijze bij fraude vast in de Regels en Richtlijnen.

Artikel 5.8 Ongeldig tentamen

Indien er sprake is van zodanige onregelmatigheden ten aanzien van een tentamen, dat een juist oordeel over de kennis, het inzicht en de vaardigheden van de examinandus onmogelijk is gebleken, kan de Examencommissie het tentamen ongeldig verklaren voor zowel de examinandus als een groep van examinandi. De bepalingen in de Regels en Richtlijnen van de Examencommissie zijn hierop tevens van toepassing.

Artikel 5.9 Elders behaalde onderdelen

1. Voorwaarde voor het behalen van het getuigschrift van het Masterexamen van de opleiding is dat tenminste twee derde van het onderwijsprogramma is behaald door middel van onderdelen die verzorgd zijn door de opleiding, tijdens de inschrijving als student aan de RUG.
2. In geval van een Double Degree Master Programma dat samen met een buitenlandse instelling wordt verzorgd, geldt dat tenminste een kwart van het programma is behaald door middel van onderdelen die verzorgd zijn door de opleiding, tijdens de inschrijving als student aan de RUG.

Artikel 5.10 Iudicium Abeundi

1. In geval van ernstig laakbare gedragingen en/of uitlatingen van een student kan het College van Bestuur in bijzondere gevallen na advies van de Examencommissie of van het faculteitsbestuur de inschrijving van een student beëindigen.
2. Het College van Bestuur neemt een beslissing als bedoeld in het eerste lid eerst nadat de betreffende student is gehoord omtrent de voorgenomen beslissing, nadat een zorgvuldige afweging van alle belangen van de student en van de instelling heeft plaatsgevonden en nadat aannemelijk is geworden dat de student door zijn/haar gedragingen en /of uitlatingen blijkt heeft gegeven van ongeschiktheid voor de uitoefening van een of meer beroepen waartoe de door hem/haar gevolgde studie opleidt, dan wel voor de praktische voorbereiding op die beroepsopleiding. Het faculteitsbestuur, de Examencommissie en het College van Bestuur nemen daarbij het Protocol Iudicium Abeundi in acht zoals dit door de Nederlandse Federatie van Universitaire Medische Centra op 1 november 2010 is vastgesteld.
3. Het hieromtrent bepaalde in de Regeling Inschrijving en Collegegeld 2019-2020 van de RUG is van toepassing.

Artikel 5.11 Inschrijving voor vakken en tentamens

1. Om te kunnen deelnemen aan een vak dienen studenten zich voor het vak in te schrijven via ProgressWWW, voorafgaand aan het blok waarin het vak gegeven wordt.
2. Studenten kunnen zich, gedurende de eerste vijf weken van het blok waarin een vak gegeven wordt, melden bij de onderwijsbalie om alsnog ingeschreven te worden voor het vak.
3. Een student kan niet deelnemen aan een tentamen wanneer hij niet staat ingeschreven voor het vak.
4. Inschrijving voor een onderdeel van de opleiding, conform artikel 3.5 van de OER, betekent inschrijving voor de eerstvolgende tentamengelegenheid van dat onderdeel.
5. Indien de student een onvoldoende heeft behaald bij deze tentamengelegenheid, wordt hij automatisch ingeschreven voor het eerstvolgende hertentamen. Indien een student **niet** heeft deelgenomen aan de eerste tentamengelegenheid, dan wordt hij niet automatisch ingeschreven voor het eerstvolgende hertentamen.
6. Een student kan zich per blok voor maximaal 4 vakken inschrijven.
7. Een student heeft de mogelijkheid om meer dan 4 vakken te volgen als hij hiervoor met de studieadviseur een studieplanning heeft gemaakt en deze bij de onderwijsbalie kan overleggen.

Paragraaf 6 -Studiebegeleiding

Artikel 6.1 Studievoortgangsadministratie

1. Het faculteitsbestuur registreert individuele studieresultaten van de studenten.
2. Het faculteitsbestuur verschaft de student een digitaal overzicht van de door hem gehaalde studieresultaten.

Artikel 6.2 Studiebegeleiding

1. In het kader van de toelatingsprocedure maakt de faculteit een afspraak met de student over de individuele inrichting van het door hem te volgen programma.
2. De faculteit draagt zorg voor een inwerkprogramma van de student bij de aanvang van zijn opleiding.
3. De faculteit draagt zorg voor voldoende begeleiding van de student tijdens zijn opleiding, en schenkt daarbij in het bijzonder aandacht aan mogelijke aanpassingen in het belang van de aansluiting van het gekozen programma op een eventuele onderzoekersopleiding of de beroepsuitoefening buiten de universiteit.

Bij de opleidingen Educatie in de Taal en cultuurwetenschappen (CROHO code 68536) en Educatie in de Mens- en Maatschappijwetenschappen (CROHO code 6853) ziet de faculteit erop toe dat de studiebegeleiding in het kader van de toelating voor wat betreft de vakinhoudelijke delen plaats vindt bij de faculteit verantwoordelijk voor het verzorgen van die onderdelen.

Paragraaf 7 Overgangs- en slotbepalingen

Artikel 7.1 Wijziging

1. Wijzigingen van deze regeling worden door het faculteitsbestuur, na advies en/of instemming van de opleidingscommissie en de faculteitsraad, bij afzonderlijk besluit vastgesteld.
2. Een wijziging van deze regeling heeft geen betrekking op het lopende studiejaar, tenzij de belangen van de studenten daardoor redelijkerwijs niet worden geschaad.
3. Een wijziging kan voorts niet ten nadele van studenten van invloed zijn op enige andere beslissing die krachtens deze regeling door de examencommissie is genomen ten aanzien van een student.

Artikel 7.2 Bekendmaking

1. Het faculteitsbestuur draagt zorg voor een passende bekendmaking van deze regeling, van de regels en richtlijnen die door de Examencommissie zijn vastgesteld, alsmede van elke wijziging van deze stukken.
2. Elke belangstellende kan op het faculteitsbureau een exemplaar van deze OER verkrijgen. De bedoelde stukken zijn tevens digitaal toegankelijk op de facultaire website via 'Student Portal' (Students) of 'My University' (staff).

Artikel 7.3 - Evaluatie

- a. Het faculteitsbestuur draagt zorg voor regelmatige evaluatie van de OER en weegt in elk geval daarbij - ten behoeve van bewaking en zo nodig bijstelling van de studielast - het tijdsbeslag voor de student, dat daaruit voortvloeit.
- b. Het faculteitsbestuur evalueert het onderwijs in de opleiding door middel van:
  - de jaarlijkse onderwijsmonitor in het onderwijsjaargesprek met de opleidingsdirectie.
  - de respectievelijke jaarverslagen in een jaarlijks gesprek met de Opleidingscommissie en Examencommissie
  - Cursusevaluaties, Nationale Studenten Enquête, Nationale Alumni Enquête, International Student Barometer
  - Studenten- en docenten panels

Artikel 7.4 Inwerkingtreding

Deze regeling treedt in werking op 1 september 2019.

Inhoud

Paragraaf 1 Algemene Bepalingen.....	3
Artikel 1.1 Toepasselijkheid van de OER.....	3
Artikel 1.2 Begripsbepalingen.....	4
Paragraaf 2 Toelating.....	6
Artikel 2.1 Vooropleiding.....	6
Artikel 2.2 Taaleis bij buitenlandse diploma's.....	7
Artikel 2.3 Pre-master.....	7
Artikel 2.4 Toelatingscommissie.....	8
Artikel 2.5 Toelatingsonderzoek: criteria.....	8
Artikel 2.6 Toelatingsonderzoek; tijdstippen.....	8
Artikel 2.7 Herinschrijving in de master.....	8
Paragraaf 3 Inrichting en eindkwalificaties van de opleiding.....	9
Artikel 3.1 Doel en eindkwalificaties van de opleiding.....	9
Artikel 3.2 vorm van de opleiding.....	9
Artikel 3.3. Taal van de opleiding.....	9
Artikel 3.4 Studielast.....	9
Artikel 3.5 tracks.....	10
Artikel 3.6 Deelname aan onderwijsseenheden.....	10
Artikel 3.7 Keuzeonderdelen.....	10
Paragraaf 4 Tentamens en examen van de opleiding, algemene bepalingen.....	11
Artikel 4.1 Examencommissie en examinatoren.....	11
Artikel 4.2 Toetsplan.....	11
Artikel 4.3 Tentamen algemeen.....	11
Artikel 4.4 Verplichte volgorde van tentamens.....	12
Artikel 4.5 Tijdvakken en frequentie tentamens.....	12
Artikel 4.6 Beoordeling stage- of onderzoekopdracht.....	13
Artikel 4.7 Vorm van de tentamens.....	13
Artikel 4.8 Mondelinge tentamens.....	13
Artikel 4.9 Vaststelling en bekendmaking tentamenuitslag.....	14
Artikel 4.10 Geldigheidsduur onderdelen.....	14
Artikel 4.11 Inzagerecht.....	15
Artikel 4.12 De masterthese.....	15

Artikel 4.13 Graad	16
Artikel 4.14 Judicium Cum Laude en Summa Cum Laude	16
Artikel 4.15 Examen	17
Paragraaf 5- Tentamens en examen van de opleiding, specifieke bepalingen	19
Bijzondere gevallen	19
Artikel 5.1 Tentamenvoorziening	19
Artikel 5.2 Tentamens en functiebeperking	19
Artikel 5.3 Vrijstellingen	19
Artikel 5.4 Verzoek buitenreguliere tentamenmogelijkheid	19
Artikel 5.5 Bevoegdheid Examencommissie bij keuze-onderdelen van andere opleidingen	20
Artikel 5.6 Vrij programma van de opleiding	20
Artikel 5.7 Fraude	20
Artikel 5.8 Ongeldig tentamen	21
Artikel 5.9 Elders behaalde onderdelen	21
Artikel 5.10 Judicium Abeundi	21
Artikel 5.11 Inschrijving voor vakken en tentamens	22
Paragraaf 6 -Studiebegeleiding	23
Artikel 6.1 Studievoortgangsadministratie	23
Artikel 6.2 Studiebegeleiding	23
Paragraaf 7 Overgangs- en slotbepalingen	24
Artikel 7.1 Wijziging	24
Artikel 7.2 Bekendmaking	24
Artikel 7.3 - Evaluatie	24
Artikel 7.4 Inwerkingtreding	24
Bijlagen:	27
Wat er o.a. in moet (verwijzingen in GMW-OER naar info in Bijlage 1):	27

Bijlagen:

Bijlage 1 OpleidingsOER & Afstudeergids (opleiding)

Wat er o.a. in moet (verwijzingen in GMW-OER naar info in Bijlage 1):

Art 1.1.1. Info over programma en inrichting van de opleidingen staat in:

- Bijlage 1 Masteropleiding Onderwijswetenschappen;
- Bijlage 1 Masteropleiding Pedagogische Wetenschappen;
- Bijlage 1 Masteropleiding Psychologie;
- Bijlage 1 Masteropleiding Sociologie;
- Bijlage 1 Research Master in Behavioural and Social Sciences;
- Bijlage 1a Leraar Voorbereidend Hoger Onderwijs in de Taal en cultuurwetenschappen
- Bijlage 1a Leraar Voorbereidend Hoger Onderwijs in de Mens- en Maatschappijwetenschappen
- Bijlage 1a Beroepsvoorbereidende deel Educatie in de Taal en cultuurwetenschappen
- Bijlage 1a Beroepsvoorbereidende deel Educatie in de Mens- en Maatschappijwetenschappen
- Bijlage 1b Vakinhoudelijke delen Educatie in de Taal en cultuurwetenschappen
- Bijlage 1b Vakinhoudelijke delen Educatie in de Mens- en Maatschappijwetenschappen

Art 2.1.1. kennis en vaardigheden waarover je moet beschikken om toelaatbaar te zijn voor de opleiding

Art 2.1.3. Selectieprocedure voor toelating tot de ReMa / Toelaatbaarheid voor de Lerarenopleidingen

Art. 2.2.3. Eisen tav beheersing Engelse taal.

Art 2.6. tijdstippen voor toelatingsonderzoek

Art. 3.1.1. doel en eindkwalificaties van de opleiding

Art. 3.3.2. Onderdelen / tracks die in het Engels worden verzorgd.

Art. 3.5. Inhoud, onderwijsvorm en benodigde voorkennis van de tracks.

Art 4.4. Verplichte volgorde.

Art. 4.10.4 Toepasselijkheid van lid 3 tav de geldigheidsduur van deeltentamens en opdrachten van 1 jaar.

Art. 4.12: Masterthese: verwijzing naar opleidingsOER en bijbehorende afstudeergids van de opleiding.

bijlage 2: Afstudeerreglement GMW

bijlage 3: Regels & Richtlijnen Examencommissie (opleiding)

bijlage 4: Gedragscode en Studentenstatuut (opleiding)

Bijlage 2 Reglement afstudeerwerkstukken bachelor²- en masteropleidingen GMW

Paragraaf 1 Inleiding

1. Dit reglement bevat algemene regels die gelden voor alle afstudeerwerkstukken³ voor de bachelor- en masteropleidingen en de pre-masterprogramma's van de Faculteit Gedrags- en Maatschappijwetenschappen.
2. Dit reglement wordt door de opleidingen nader uitgewerkt en aangevuld in een opleidingsspecifieke *Afstudeergids* en een *Beoordelingsformulier*. Deze nadere uitwerking kan inhouden dat een opleiding besluit om beargumenteerd strengere eisen te stellen. Tevens kunnen genoemde documenten per opleiding⁴ verschillen.
3. De *Afstudeergids* bevat in ieder geval informatie over de eisen aan de toelating, de aanmeldingsprocedure, het onderwerp, en de vorm en vormgeving, alsmede de leerdoelen van (alle onderdelen die deel uitmaken van) het afstudeerwerkstuk, en informatie over de begeleidings- en beoordelingsprocedures.
4. Het beoordelingsformulier is een lijst met beoordelingsaspecten die expliciet worden gehanteerd bij de vaststelling van het eindcijfer / de eindcijfers.
5. Zowel de *Afstudeergids* als het *beoordelingsformulier* worden voor de aanvang van het collegejaar vastgesteld door de opleidingsdirecteur en beschikbaar gesteld aan studenten en medewerkers.

Paragraaf 2 Toelating en tijdstippen

1. Opleidingen kunnen voor afstudeerwerkstukken ingangseisen formuleren.
2. Het bachelorafstudeerwerk is in beginsel een gerichte opdracht met een vooraf door de opleiding bepaalde start- en einddatum, waarbij vooraf duidelijk is wie als begeleider en beoordelaars zullen optreden.
3. Een student kan pas starten met het masterafstudeerwerk wanneer een begeleider is toegewezen en de afstudeerplanning is goedgekeurd door de begeleider. Wanneer het gaat om een onderzoek dat deel uitmaakt van het afstudeerwerkstuk (thesis, scriptie of Lesson Study), moet bovendien het onderzoeksvorstel worden goedgekeurd door de begeleider.

Paragraaf 3 Aanmeldingsprocedure

---

² Wanneer studenten in het kader van een premastertraject een premasterwerkstuk moeten schrijven is de Afstudeergids van de bacheloropleiding die voorafgaat aan de masteropleiding waar de premaster op aan sluit van toepassing.

³ De term 'afstudeerwerkstukken' verwijst naar dat curriculumonderdeel dat / die curriculumonderdelen die als afsluiting van de opleiding staat / staan geprogrammeerd. Hieronder vallen de onderzoekswerkstukken (ook wel thesis, scriptie, afstudeertraject, afstudeerproject genoemd). Sommige afstudeerwerkstukken bestaan naast een onderzoek of een onderzoeksmatige praktijkopdracht (bv. de Lesson Study) uit door de opleiding vast te stellen aanvullende onderdelen, zoals een stage(opdracht) of een eindopdracht van een cruciaal vak binnen het programma

⁴ Programma's die onder dezelfde Croho-code vallen worden beschouwd als één en dezelfde opleiding.

De student dient zich voor het afstudeerwerkstuk / de onderdelen van het afstudeerwerkstuk aan te melden via ProgRESSwww.

Paragraaf 4   Onderwerp

1. Wanneer het afstudeerwerkstuk bestaat uit een onderzoek of wanneer een onderzoek onderdeel uitmaakt van het afstudeerwerkstuk, moet het onderwerp passen binnen het onderzoeksprogramma van (één van) de onderzoeksgroep(en) die de opleiding verzorgt/en.
2. Voor het bachelorwerkstuk maakt de student een keuze uit de aangeboden afstudeeropdrachten. In voorkomende gevallen geeft een student enkele voorkeuren aan en geschiedt toewijzing via een procedure die beschreven staat in de *Afstudeergids* van de opleiding. Bij wijze van uitzondering kan een opleiding zich onderscheidende studenten toestaan om een eigen onderwerp aan te dragen buiten de aangeboden afstudeeropdrachten. De criteria waaronder en de procedure hiervoor beschrijft de opleiding in de *Afstudeergids*.
3. In masteropleidingen wordt het onderzoeksvorstel van de student door de opleiding getoetst aan hetgeen onder punt 1 van deze paragraaf vermeld wordt.
4. In bacheloropleidingen kan een opleiding er voor kiezen dat studenten zich moeten inschrijven voor een onderwerp in een bachelorthesegroep. De procedure voor deze inschrijving dient transparant te zijn en wordt van tevoren schriftelijk vastgelegd in de *Afstudeergids*.

Paragraaf 5   Vorm en vormgeving

1. Het onderzoek dat wordt uitgevoerd in het kader van het afstudeerwerkstuk kan de vorm hebben van een theoretisch onderzoek (waaronder bijvoorbeeld een literatuuronderzoek), een empirisch onderzoek, en/of een onderzoek gerelateerd aan een specifiek probleem binnen een (maatschappelijke) organisatie of institutie. Wanneer binnen een opleiding specifiekere eisen gelden ten aanzien van de vorm, dan vermeldt de opleiding dit in de *Afstudeergids*. Ook voor andere onderdelen van het afstudeerwerkstuk, zoals stage of opdracht worden de eisen, voorwaarden en leerdoelen opgenomen in de *Afstudeergids* van de opleiding.
2. Het afstudeerwerkstuk kan in beginsel in het Nederlands of Engels geschreven worden. Afwijkingen hiervan beschrijft de opleiding in de *Afstudeergids*.
3. Het afstudeerwerkstuk dient aan de binnen de opleiding gebruikelijke ethische principes te voldoen. Welke principes dit zijn voor de opleiding waarbinnen het afstudeerwerkstuk wordt geschreven worden in de *Afstudeergids* geëxpliciteerd.
4. Opleidingen kunnen specifieke eisen stellen aan de vormgeving van het afstudeerwerk (titelblad, stijl, taal, typografische verzorging, samenvatting, maximum/minimum aantal pagina's/woorden, enz.). Deze eisen vermeldt de opleiding in de *Afstudeergids*.
5. Indien een student data gaat verzamelen bij personen dan dient hiervoor vooraf toestemming van de Ethische Commissie verkregen te worden.

Paragraaf 6   Leerdoelen

1. De leerdoelen van het afstudeerwerkstuk sluiten aan bij de eindtermen van de opleiding. De leerdoelen staan beschreven in de *Afstudeergids*.
2. De zwaarte van het afstudeerwerkstuk in EC's is afhankelijk van de opleiding en is opgenomen in de Opleidings- en Examenregelingen van de opleiding. Voor zover een opleiding verschillen in aantal toegekende EC's toelaat, worden deze met de voorwaarden waaronder genoemde afwijkingen zijn toegestaan van tevoren schriftelijk vastgelegd in de *Afstudeergids*.
3. Het schrijven van een afstudeerwerkstuk is een individuele prestatie. Zowel bij het managen van het afstudeerproject als bij de relationele, de methodologische en de inhoudelijke aspecten laat de student zien zelfstandig en professioneel te kunnen optreden en zich aan afspraken te houden.
4. Afstudeerwerkstukken door twee of meer studenten zijn uitsluitend toegestaan in de bacheloropleiding en ook dan slechts indien de individuele bijdragen ten aanzien van ieder onderdeel van het afstudeerwerkstuk objectief kunnen worden vastgesteld.

Paragraaf 7   Begeleiding

Artikel 7.1   Afstudeerbegeleiders

1. Als afstudeerbegeleiders, die in principe ook als eerste beoordelaar optreden, kunnen, in beginsel, alle stafleden optreden die door de examencommissie als examiner zijn benoemd. Voor de begeleiding van het onderzoek dat in het kader van het afstudeerwerk wordt gedaan in de masteropleiding geldt hierbij aanvullend nog dat het staflid gepromoveerd (PhD) is. Uitgezonderd van deze laatste bepaling zijn de masteropleidingen Leraar Voorbereidend Hoger Onderwijs in de Taal en cultuurwetenschappen (CROHO code 68534) en Leraar Voorbereidend Hoger Onderwijs in de Mens- en Maatschappijwetenschappen (CROHO code 68535), alsmede de beroepsvoorbereidende delen van de opleidingen Educatie in Taal en cultuurwetenschappen (CROHO code 68536) en Educatie in de Mens- en Maatschappijwetenschappen (CROHO code 68532).
2. Een opleidingsdirecteur kan bij de examencommissie een verzoek doen om beargumenteerd van het bovenstaande af te wijken. Dit geldt zowel voor individuele gevallen, alsmede in geval de opleidingsdirecteur aanvullende criteria nodig acht voor afstudeerbegeleiders.
3. In uitzondering op artikel 7.1 lid 1 kan een werknemer-promovendus door de examencommissie als examiner worden benoemd voor de beoordeling van een masterthese wanneer deze werknemer-promovendus aantoonbaar over voldoende kennis en ervaring beschikt voor deze rol. Geschiktheid kan blijken uit geaccepteerde/gepubliceerde artikelen binnen het onderzoeksterrein waarbinnen de masterthese geschreven wordt en een succesvolle begeleiding van meerdere bachelorthese-groepjes en/of een met goed gevolg afgeronde cursus over het begeleiden van scripties.
4. In het geval de examencommissie besluit dat een werknemer-promovendus mag optreden als afstudeerbegeleider in de masteropleiding, dan kan de begeleider van de werknemer-

promovendus niet als tweede beoordelaar optreden. Als tweede beoordelaar zal een onafhankelijke derde worden aangezocht.

5. Opleidingen kunnen nadere eisen opstellen aan de te volgen procedure voor de toewijzing van een begeleider. Deze procedure wordt van tevoren vastgelegd in de *Afstudeergids*.
6. De opleiding beschrijft in de *Afstudeergids* welke procedure gevolgd moet worden wanneer een eerste begeleider onverhoopt uitvalt. De opleiding neemt in de *Afstudeergids* ook op hoe ze de afwikkeling van klachten over de begeleiding regelt.

Artikel 7.2   Vorm van de begeleiding

1. De begeleiding van het onderzoek dat in het kader van het afstudeerwerkstuk wordt gedaan, bestaat ten minste uit een bespreking van de probleemstelling annex onderzoeksopzet, het uitgewerkte onderzoeksvoorstel en de planning, een tussentijds voortgangsgesprek halverwege het geplande traject, een becommentariëring van tenminste elk concept-hoofdstuk van het afstudeerwerkstuk en een becommentariëring van het volledige eindconcept. De geplande tussenrapportages waarop feedback gegeven wordt, worden expliciet vastgelegd in de planning van het afstudeertraject.
2. De begeleider van het afstudeerwerkstuk geeft binnen 10 werkdagen feedback op volgens afspraak ingeleverde stukken.

Paragraaf 8   Beoordelingsprocedure

1. Het afstudeerwerkstuk wordt in beginsel beoordeeld door de begeleider en een aan het werkstuk toegewezen tweede beoordelaar. Hiertoe vullen beiden onafhankelijk van elkaar een afzonderlijke versie van het *beoordelingsformulier* in van de opleiding waarbinnen het afstudeerwerkstuk geschreven wordt. De beoordeling van het proces wordt uitsluitend door de begeleider gedaan en telt voor maximaal plus of minus een halve cijferpunt.
2. De opleiding beschrijft in de *Afstudeergids* volgens welke procedure een tweede beoordelaar wordt toegewezen.
3. De tweede beoordelaar begint pas aan zijn/haar taak als beoordelaar zodra de begeleider het afstudeerwerkstuk als beoordeelbaar heeft gekwalificeerd.
4. Zowel de eerste beoordelaar als de tweede beoordelaar toetsen het afstudeerwerkstuk onafhankelijk van elkaar op de van tevoren vastgestelde beoordelingscriteria zoals vastgelegd op het *beoordelingsformulier* dat binnen de betreffende opleiding van toepassing is. Na de onafhankelijke beoordelingen vindt onderling overleg plaats over de eindbeoordeling. In het geval de eerste en tweede beoordelaar het in de onafhankelijke beoordeling niet eens zijn over of het werkstuk van voldoende niveau is OF wanneer de eerste en tweede beoordelaar niet door overleg tot overeenstemming kunnen komen over de eindbeoordeling, beslist een onafhankelijke derde examinerator, die daartoe wordt benaderd door de examencommissie, opleidingscoördinator of opleidingsdirecteur (zie het afstudeerreglement van de betreffende opleiding).
5. Zowel de eerste beoordelaar (doorgaans begeleider) als de tweede beoordelaar leveren een onafhankelijk van elkaar ingevuld beoordelingsformulier in. Tevens leveren ze een door

hen gezamenlijk opgesteld beoordelingsformulier in waarop de eindbeoordeling wordt onderbouwd. Al deze beoordelingsformulieren worden in het studentendossier opgeslagen. Wanneer een derde beoordelaar bij de beoordeling betrokken is, wordt ook diens beoordelingsformulier in het studentendossier opgeslagen.

6. Indien het afstudeerwerkstuk als onvoldoende wordt beoordeeld, heeft de student eenmalig de mogelijkheid om een reparatie uit te voeren, binnen een door de opleiding vastgestelde termijn. Blijft het werk onvoldoende, dan dient de student zich opnieuw in te schrijven voor het afstudeerwerkstuk.

Paragraaf 9 Beoordelingsaspecten

Artikel 9.1 Bachelorafstudeerwerkstuk

1. Bij de beoordeling van het bachelorafstudeerwerkstuk wordt gebruik gemaakt van het *beoordelingsformulier* dat binnen de betreffende opleiding van toepassing is.
2. De beoordelingsaspecten die deel uit maken van het onder lid 1 bedoelde beoordelingsformulier worden op evenwichtige wijze in het cijfer tot uitdrukking gebracht.
3. Een mondelinge verdediging en/of presentatie kan onderdeel uitmaken van de beoordeling, maar mag het cijfer slechts marginaal beïnvloeden.

Artikel 9.2 Masterafstudeerwerkstuk

1. Bij de beoordeling van het masterafstudeerwerkstuk wordt gebruik gemaakt van het *beoordelingsformulier* dat binnen de betreffende opleiding van toepassing is.
2. De beoordelingsaspecten die deel uit maken van het onder lid 1 bedoelde beoordelingsformulier worden op evenwichtige wijze in het cijfer tot uitdrukking gebracht. Afzonderlijke tracks kunnen deze beoordelingsaspecten nader accentueren en verfijnen en desgewenst wegingsfactoren toevoegen.
3. Een mondelinge verdediging en/of presentatie kan onderdeel uitmaken van de beoordeling, maar mag het cijfer slechts marginaal beïnvloeden.
4. Bij afstudeerwerkstukken waar een stage onderdeel is van het afstudeertraject wordt in de *Afstudeergids* beschreven hoe de eindbeoordeling tot stand komt (bijv. via een afzonderlijk cijfer voor werkstuk en stage, of via een gewogen gemiddelde, of anderszins), met dien verstande dat de beoordelingsprocedure aan dezelfde criteria voldoet als die voor afstudeerwerkstukken (zie §8). Een opleiding kan er voor kiezen om een apart stagebeoordelingsformulier op te stellen, of in het afstudeerwerkstukbeoordelingsformulier enkele criteria op te nemen die specifiek voor het stage-deel gelden. In beide gevallen wordt het beoordelingsformulier als bijlage in de *Afstudeergids* opgenomen.

Paragraaf 10 Betrokkenheid externe partijen bij onderzoek

1. Voor het onderzoek kan betrokkenheid van externe partijen nodig of wenselijk zijn. Deze betrokkenheid kan zich uitstrekken van het verschaffen van toegang tot informatie tot het formuleren van de opdracht voor het onderzoek. Indien een externe partij condities wil stellen aan het gebruik van gegevens of resultaten van het onderzoek, dient de student er zorg voor te dragen dat deze condities het mogelijk blijven maken om op de vereiste wijze aan zijn/haar afstudeerverplichtingen te voldoen. Afspraken, zoals ten aanzien van openbaarheid, dienen binnen de regels van dit reglement te blijven (zie §12). Concept-contracten met externe organisaties moeten vooraf ter instemming aan de faculteit worden voorgelegd⁵.
2. Indien een student in het kader van zijn afstudeerwerkstuk een stage loopt bij een externe partij is hij verplicht een afstudeercontract af te sluiten via de stagecoördinator van de opleiding.
3. De opleiding is uitsluitend verantwoordelijk voor de begeleiding van de student. Zij begeleidt het onderzoek als leerproces en beoordeelt het proces van totstandkoming van het onderzoek en de resultaten volgens de geldende wetenschappelijke normen. De student is verantwoordelijk voor de uitvoering van het onderzoek en de relatie met externe partijen.
4. De Rijksuniversiteit Groningen (RUG) heeft haar aansprakelijkheid in de hoedanigheid van de universiteit door middel van een aansprakelijkheidsverzekering afgedekt⁶ alsmede de aansprakelijkheid van studenten van de RUG tijdens stageactiviteiten, met uitzondering van stageactiviteiten in de Verenigde Staten en Canada. Er geldt een eigen risico van €2.500 per aanspraak voor zaakschade en €25.000 per aanspraak voor schade aan personen.

Paragraaf 11 Administratieve verwerking en archivering

1. De student levert een digitale versie van het onderzoeksonderdeel, waar dit een thesis of scriptie betreft, in bij de bibliotheek via het inleverloket dat in de digitale leeromgeving is opgenomen. De student houdt zich hierbij aan de richtlijnen die aan het bestand gesteld worden zoals vastgelegd in de *Afstudeergids*. Deze digitale versie wordt uitsluitend via de interne catalogus toegankelijk gesteld. Alle afstudeerwerken in het opleidingsarchief blijven 7 jaar bewaard in verband met visitatie en accreditatie.

Paragraaf 12 Openbaarheid

2. 1. Het te beoordelen onderzoeksverslag (d.i. de thesis, scriptie) dat onderdeel vormt van het afstudeerwerkstuk is openbaar, omdat onderzoek en beoordeling verifieerbaar moeten zijn. Het werkstuk dient derhalve geen vertrouwelijke gegevens te bevatten. In

---

⁵ Bij elk afstudeerwerkstuk waarbij derden betrokken zijn, is een contract met de betreffende organisatie verplicht.

⁶ Dit betreft een schadeverzekering voor schade die door de student is toegebracht. Overige verzekeringen moeten door de student zelf geregeld worden.

voorkomende gevallen mag gebruik gemaakt worden van één of meer vertrouwelijke bijlagen met aanvullende gegevens, die aan beide beoordelaars ter beschikking worden gesteld. Het afstudeerwerkstuk dient echter zelfstandig leesbaar te zijn en moet ook zonder vertrouwelijke bijlagen als een volwaardig werkstuk kunnen worden beschouwd. Slechts indien daar zwaarwegende argumenten voor zijn, zulks ter beoordeling aan de Examencommissie, kan de vertrouwelijkheid/geheimhouding van een onderzoek dat onderdeel is van een afstudeerwerkstuk zonder aanvullende eisen worden geaccepteerd. Dergelijke werkstukken zijn alleen vertrouwelijk ter inzage beschikbaar voor de begeleider, de tweede beoordelaar, de opleidingsdirecteur en zo nodig de Examencommissie en de Accreditatiecommissie. De beoordeling van de Examencommissie omtrent de vertrouwelijkheid moet vooraf plaatsvinden op basis van het onderzoeksvoorstel.

3. Voor eindopdrachten, stageverslagen en Lesson Study geldt dat ze als vertrouwelijk worden beschouwd en alleen vertrouwelijk ter inzage beschikbaar zijn voor de begeleider, de tweede beoordelaar, de opleidingsdirecteur en zo nodig de Examencommissie en de Accreditatiecommissie.

Paragraaf 13 Geschillen

1. Bij geschillen tussen student en begeleider op het gebied van begeleiding bemiddelt de betrokken onderwijscoördinator of opleidingsdirecteur.
2. Bij geschillen tussen student en beoordelaar over de beoordeling dient de student een beroep in te dienen bij het College van Beroep voor de Examens in te dienen, via het Centraal Loket Rechtsbescherming Studenten (CLRS): www.rug.nl/clrs.

Paragraaf 14 Slotbepaling

In gevallen waarin dit reglement niet voorziet, ziet de opleidingsdirecteur toe op een afwikkeling conform de wettelijke bepalingen.